

РЕШЕНИЕ

№ 105

гр. Шумен, 13.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ралица Ив. Хаджииванова

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Ралица Ив. Хаджииванова Гражданско дело
№ 20223600100370 по описа за 2022 година

В молбата си до съда ищецът Ж. Д. А. излага, че бил младши експерт и командир на екип в група „Пожарогасителна и спасителна дейност“ на Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Шумен. На 14.09.2019 г., около 04.00 часа в боровата гора край гр. К., при изпълнение на пожарогасителни и спасителни работи, изразяващи се в гасене на разпалил се огън в стволите на дърветата, заедно с мл. инспектор А. отишли да гасят огъня, вземайки пръскачка и 10-литрова туба с вода. След приключване на гасителните действия, прибирайки се към местостоянката, А. стъпил на камък, усуквайки коляното си, паднал назад и ударил същия крак в друг камък. В резултат на инцидента и в пряка причинно - следствена връзка с трудовата злополука, получил навяхване и разтягане на външна колатерална ставна връзка на ляво коляно. Предвид гореописаните телесни увреждания, непосредствено след настъпването на процесната трудова злополука, ищецът бил приет по спешност в „МБАЛ - Шумен“ АД, на 14.09.2019г., с изразен оток на левия крак и пълна невъзможност за самостоятелно придвижване и стъпване на крайника. Състоянието му е наложило извършването на пълен набор от изследвания, въз основа на които му била поставена диагноза „Contusio gemis sin Naemarthasis“. Тежкото му общо състояние наложило на 19.09.2019 г. да посети „УМБАП - Канев“ АД в град Русе, за да му бъде извършен ядрено-магнитен резонанс. В резултат на проведеното изследване било установено, че са налични МР данни за руптура на предна кръстна връзка и латералния колатерален лигамент, както и руптура на задния рог на медиалния мениск, поради което и бил насочен за провеждане на оперативно лечение. На 10.10.2019 г. постъпил в МБАЛ „Авис - Медика“ ООД-гр.Плевен, където на 11.10.2019г. му била извършена оперативна интервенция, при която след кожна инцизия за антеромедиален достъп се е достигнало до пес ансерунис. Оперирани били сухожилията на семитендинозус

и грацилис, след което е бил оформен присадък. Извършена била утроскопия с дебридман на остатъка от връзката и подготовка за поставяне на импланта. След имплантирането на присадъка, същият е бил фиксиран просимално с ACL - TIGHT горе и дистално с интерферентен винт BIO SCREW BIORETEC, след което е направен послоен шев и е направен дренаж. Болничното му лечение продължило до 16.10.2019 г., когато е бил изписан, но здравословното му състояние налагало използването на помощни средства за придвижване, а именно две патерици и лечението му продължило в домашни условия.

Тежките травматични увреждания в областта на крака предизвиквали у ищеца нетърпими болки, които дори и след приема на болкоуспокоителни не изчезвали. Ищецът се нуждаел от постоянна чужда помощ при обслужване на ежедневните си нужди, както по време на продължителното болнично лечение, така и при домашното лечение, когато е бил в невъзможност да се придвижва и самообслужва самостоятелно. Това обстоятелство му създавало значителни неудобства, свързани с ползване на еднократни чаршафи и употреба на множество лекарства. Допълнителни болки и страдания причинил и фактът, че през първата фаза на болничното му лечение, била извършена първоначална оперативна интервенция под обща анестезия. Кулминацията на страданието в описания времеви интервал, настъпила на 11.10.2019г., когато не само трябвало да се справя с нечовешките болки, но разбрал и новината, че периодът на болките, на възстановяването и времето, през което ще е прикован на легло, не само няма да свършат, а са едва в началото си.

Впоследствие ищецът се е придвижвал с помощни средства - две патерици, като се е наложило и извършването на рехабилитационни процедури. На 28.10.2019 г. същият повторно бил приет в МБАЛ „Авис - Медика“ООД-гр.Плевен за извършване на рехабилитационни процедури за възстановяване на долния крайник от претърпяната травма. Рехабилитационните процедури продължили до 04.11.2019г..

Влошеното здравословно състояние на ищеца се отразило тежко и на психиката му - той получил тежка и остра психотравма, чувствал се много зле, станал потиснат, затворил се в себе си, изпитвал постоянно чувство на страх, тревожност, безпокойство, загубил апетита си, страдал от безсъние, стряскане, кошмари, трудно се концентрирал, станал разсеян, раздразнителен и самовглъбен - „откъснат от външния реален свят“. Допълнителна психотравма причинило и обстоятелството, че дълго време е бил поставен в състояние на пълна зависимост от чужда физическа помощ, което го е карало да се чувства непълноценен и унижен. Наред с горното, причинените тежки травми поставили А. в невъзможност да работи и да се издържа, поради което не само не можел да помага финансово на близките си, както е правил преди настъпването на процесния инцидент, но правило и него самия зависим и от чуждата финансова помощ.

Излага също, че работодателят Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Шумен, подал декларация за трудова злополука с № 25/16.09.2019 г. в ТП на НОИ - Шумен, като във връзка с инцидента било образувано досие № 200192700077. Видно от Разпореждане № 76 от 17.09.2019 г. на ТП на НОИ - Шумен на основание чл. 60, ал. 1 от КСО, злополуката била приета за трудова злополука по смисъла на чл.55, ал.1 от

КСО. Към момента на настъпването ѝ, А. се намирал в служебно правоотношение с ответника, като държавен служител. Предвид това и следвало да бъде ангажирана имуществена отговорност на работодателя при причинени вреди от трудова злополука, които са причинили временна неработоспособност. По реда на ЗМВР и на основание чл. 238, ал. 1 от същия закон /обн. 2006 г./ въз основа на индивидуален административен акт /заповед/ на ищеца било изплатено обезщетение за претърпените вреди, в резултат на причинената му телесна повреда, настъпила по повод изпълнение на служебните му задълж.я, в качеството му на държавен служител, в размер на шест месечни възнаграждения, което се явявало извънсъдебно признание на основанията на настоящия иск, но не репарирало в цялост претърпените от него неимуществени вреди, в резултат от процесния инцидент. Поради това и сезира съда над заплатените му по реда на специалния закон шест месечни възнаграждения, които счита, че са дължими от ведомството, в което заема длъжността си. Сочи, че търсеният от него размер на обезщетение е справедлив и актуален и с оглед икономическото и политическо състояние, в което се намира РБългария от 2019г. насам и в никакъв случай, не е прекомерно определен, като моли съдът да вземе предвид и нарастваща инфлация в страната, като съответно приложи същата и актуализира размера на определеното обезщетение, в случай, че първоначално прецени, че не се дължи обезщетение в пълния предявен размер.

Във връзка с процесната трудова злополука, ищецът претърпял и имуществени вреди, свързани с извършването на разходи за лечение на получените травми в размер на 1 684,80лв., от които както следва: 1 384,80лв. по фактура № 0000007489/16.10.2019 г., ведно с фискален бон за импланти за ПКС - комплект, потребителски такси и татор и 300лв. - фактура № 0010029079/19.09.2019 г., ведно с фискален бон за МРТ на колянна става.

Предвид изложеното, ищецът моли съдът да постанови решение, по силата на което осъди ответника да заплати обезщетение за компенсиране на неимуществените вреди, изразяващи се в болки и страдания, които е претърпял, търпи и ще продължава да търпи, в размер на 60 000лв., съобразно извършеното плащане по реда на чл. 238, ал. 1 от ЗМВР, явяващо се извънсъдебно признание на настоящите искове, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на събитието-14.09.2019г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 300лв. - обезщетение за претърпени имуществени вреди за заплащане на МРТ на колянна става, ведно със законната лихва, считано от датата на извършването на разхода - 19.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане и сумата 1 384,80лв., обезщетение за претърпени имуществени вреди за заплащане на импланти за ПКС - комплект, потребителски такси и татор, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на извършването на разхода - 16.10.2019 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендира и заплащане на сторените разноски.

Ответната страна Регионална дирекция пожарна безопасност и защита на населението-Шумен намира заявените претенции за допустими, но по същество -неоснователни, като ги оспорва и по основание, и по размер. Не било спорно, че през процесния период ищецът е бил в служебно правоотношение с Регионална дирекция пожарна безопасност и защита на

населението - Шумен и заемал през 2019 г. длъжност командир на екип в група ПГ и СД на РСПБЗН - Шумен към РДПБЗН - Шумен, а към момента - длъжност старши пожарникар в Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Велики Преслав към Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- Шумен, съответно се явявал държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Сочи, че досежно статута на тези служители на МВР бил приложим ЗМВР и правилната материално-правна квалификация на предмета на спора била чл. 238, ал.1 ЗМВР, респективно не било налице основание за прилагане на разпоредбата на чл.78, ал.3, изр.второ на ЗДС. За медицинската експертиза, извършвана в системата на МВР съществувала специална уредба в ЗМВР и Правилника за устройството и дейността на МВР, която определя вида на причинената телесна повреда, а същото имало значение за обезщетението по чл. 238, ал.1 от ЗМВР. Последното било определено и заплатено от РДПБЗН-Шумен в размер на 7146лв., видно от платежна бележка за м.юни 2020г. и в изпълнение на заповед № 1983к-750/26.05.2020 г. на директор на ГДПБЗН. В конкретния случай, ищецът претендирал обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди от увреждане на здравето му в резултат на трудова злополука, изразяващи се заплатени МРТ на колянна става, импланти и в нравствени, емоционални, психически, психологически терзания на личността, но извън хипотезата на приложимия специален закон – ЗМВР, а доколкото същият имал качеството на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, то недопустимо било заявената претенция да се разгледа на плоскостта на по - общата хипотеза, предвидена в чл. 78 от ЗДС. От съдържанието на цитираната разпоредба ставало ясно, че аналогично на чл. 200, ал. 1 от КТ законодателят е уредил безвиновна отговорност на администрацията за причинени имуществени и неимуществени вреди. Такава безвиновна отговорност била предвидена в ЗМВР до размера посочен в чл. 238, ал.1 ЗМВР и изключвала деликтната отговорност. Нещо повече, търсеното обезщетение за претърпени имуществени вреди за заплащане на МРТ на колянна става и за заплащане на импланти за ПКС за извършено лечение било напълно неоснователно, като следвало да се вземе предвид статута на служителя по чл. 142, ал.1, т.1 от ЗМВР и че ищецът в рамките на служебното си отношение е имал обективната възможност да извърши лечението си напълно безплатно в МВР болница, МИ-София, включително да ги извърши като здравноосигурено лице, което не е сторил, като извършените разходи са негов личен избор и не следвало да бъдат преценявани като имуществена вреда.

Ответната страна излага също, че извършването на оперативно лечение един месец след злополуката не обосновавала наличието на пряка причинно - следствена връзка, като една от предпоставките за претърпени телесни повреди, а именно болките и страдания, да са пряка и непосредствена последица от увреждането. От прилож.те болнични листове било видно, че оперативното лечение в болничен режим е за периода от 10.10.2019г. до 16.10.2019г., т.е. за 6 дни, като в медицинската документация - направление за хоспитализация от 10.10.2019г. не се сочи трудова злополука, а останалите болнични листи били за възстановителен режим и рехабилитация, които не водят до допълнителни болки и страдания извън обичайните при оперативна интервенция и постоперативно възстановяване,

както и с допълване на същите с твърдения за прилагане на обща анестезия, което е по информирано съгласие на пациента и зависело от неговото общо здравословно състояние и желание. Сочи също, че в исковата молба ищецът признал, че му е изплатено обезщетение по реда на чл.238, ал.1 от ЗМВР и доколкото същото обезщетение вече е изплатено, то друго такова обезщетение следвало да се претендира само при експес, какъвто не е налице. След оперативна интервенция и обичайното възстановяване от същата, служителят изпълнявал към момента служебните си задълж.я при липса на интензитет на твърдяните от него с исковата молба болки и страдания. Хода на заболяването бил отразен в медицинската документация като нормален постоперативен период, служителят бил изписан без медицински риск с добре зарастваща рана, като придвижването с помощни средства било препоръчано за период от 20 дни, видно от епикриза на МБАЛ „АВИС - МЕДИКА“ ООД. От прилож.те доказателства не се установявало увреждането да е при или по повод изпълнение на трудовата функция. Твърди, че в този случай била проявена и небрежност от страна на служителя, предизвикана от негово едностранно действие и при negliжиране на длъжностни задълж.я да спазва изискванията за безопасност при гасене на пожар в горска местност, в това число да носи отговорност за собствената си безопасност, поради което въвеждат и възраж.е за съпричиняване от страна на служителя на вредоносният резултат. Ищецът бил допринесъл за настъпване на събитието с поведението си и за собственото си увреждане. Нещо повече, злополуката се е случила в тъмната част на денонощието около 04.00ч., в гориста местност, след приключване на пожарогасителни действия на неосветен участък, при рисково поведение на ищеца с проявата на съзнателен избор за пътя и начина на преминаване към местостоянката. Налице било знание от негова страна за тези факти и свободно формиран избор, както и възможност за узнаването му при проявена нормална длъжима грижа. Неоправданото ѝ игнориране, представлявало обективен принос, в пряка причинна връзка с реализираната злополука и твърденият вредоносен резултат, допускайки да се движи при липса на старание и внимание с пренебрегване на обстановката в пресечен горски терен и при трудна видимост. Съгласно специфичната длъжностна характеристика на служителя, в сила към 14.09.2019г., същият следвало за изпълнение на служебните си задълж.я да познава особеностите и оперативната обстановка на гасителния район, техническите и технологичните характеристики на пожароопасните обекти при повишена отговорност и спазване на правилата за безопасност с оглед на заеманата длъжност командир на екип. От обясненията на служителите предоставени в производството по установяване на причините на злополуката рег. № 873р-2532/16.09.2019 г. на А. А. и рег.№ 8738-639/16.09.2019 г. на А.Х. било видно, че не е налице пряк очевиден на действията на ищеца при стъпването на камък, същите са единствено относно последиците и резултата, но не и начина и вида на нейното причиняване, както и не е била налице обективна възможност към момента на стъпване на камък от ищеца същият да е имал знание, че действието му е по причина усукване на коляното. От справка рег. № 808р-2151 от 08.10.2019г. било констатирано, че видимостта е затруднена, а в обяснения вх.№873в-640/16.09.2019г. и вх.№737/16.09.2019г. ищецът сам признал, че не е гледал къде стъпва. Към момента на настъпване на трудовата злополука ищецът не бил в най - активна

трудоспособна възраст, при условия на пенсиониране от първа категория, което следвало да бъде съобразено при преценка и на принципа на справедливост. Исковата претенция била изключително и прекомерно завишена, както и необосновано подкрепена с искане за вземане предвид на инфлационни процеси носещи отражение на претендираният размер неимуществени вреди. За периодите на болнични ищещът получавал и парично обезщетение за временна нетрудоспособност, като осигурено лице. Неблагоприятните имуществени последици, като сочените в исковата молба, не били елементи на обезщетението за неимуществени вреди, като и в съдебната практика за такива се приемали психическите преживявания, а не намаляването на производителността на лицето. Налице било обикновено неудобство, което житейски отнесено се явявало преходно и съпровождало различни явления в живота, но не представлявало неимуществена вреда. Що се касае до претенцията за заплащане на лихви, същата имала акцесорен характер и била в пряка зависимост от дължимостта на главницата. Така с оглед недължимостта на главните вземания, претенцията за лихви също се явявала неоснователна. В условие на евентуалност сочат, че същите следва да бъдат отнесени към датата на подаване на исковата молба в съда.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, се установи от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните, че към 14.09.2019г. ищещът е бил в служебно правоотношение с Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Шумен и заемал длъжност „командир на екип в група ПГ и СД на РСПБЗН“ - Шумен към РДПБЗН - Шумен, а към момента заема длъжност „старши пожарникар“ в Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Велики Преслав към Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Шумен.

На 16.09.2019г., работодателят Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Шумен е подал декларация за трудова злополука №25 по чл.3, ал.1 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, във връзка със станала около 04.00ч. на 14.09.2019г. злополука с ищеца Ж. Д. А..

На 16.09.2019г. бил съставен протокол за разследване на трудова злополука, от комисия за извършване на разследването, подписан от членовете на комисията. В протокола е отразено, че на 14.09.2019 г., около 04.00 часа в боровата гора край гр. К., поради наличието на силен вятър, на места огънят се разпалили около стволите на дърветата. Старши експерт Ж. А. и младши инспектор А. А. отишли да гасят огъня, вземайки пръскачка и 10-литрова туба с вода. След приключване на гасителните действия, прибирайки се към местостоянката, А. стъпил на камък, усуквайки коляното си, паднал назад и ударил същия крак в друг камък. След направен преглед му била поставена диагноза „Изкълчване, навяхване и разтягане на външна колатерална ставна връзка на коляното“ с код МКБ583.4. в протокола е отразено е, че няма допуснати нарушения на нормативни актове, няма лица допуснали нарушение, няма отклонения от нормалните действия и условия.

С разпореждане №76 от 17.09.2019г. на НОИ, ТП-Шумен, на основание чл.60, ал.1 от КСО, декларираната злополука от осигурителя Регионална дирекция „Пожарна безопасност

и защита на населението“-Шумен , станала с Ж. Д. Ж. на 14.09.2019г., е приета за трудова злополука по чл.55, ал.1 от КСО. Съгласно отразените в разпореждането мотиви, видно от представените документи, извършеното разследване и протокол за ПТП с пострадало лице, внезапното увреждане на здравето е станало през време на работа, извършвана в интерес на дирекцията.

Съгласно заключението на назначената съдебно-медицинска експертиза, прието от съда като пълно и обективно дадено, без възрАж.я от страните, в резултат на травмата на лява колянна става, у ищеца била предизвикани следните увреди: Оток и хемартроза (наличие на кръв в ставата); Увреда на следните мекотъканни структури: 1.Разкъсване на ставна капсула; 2.Скъсване на предна кръстна връзка; 3. Скъсване на вътрешна колатерална връзка на коляното; 4. Скъсване на вътрешен менискус на лява колянна става. Вещото лице е посочило, че мекотъканните връзки в колянната става имат основна стабилизираща роля в ставата. Когато е нарушена тяхната цялост колянната става е нестабилна, като в зависимост от вида на увредените структури е и степента на нестабилност на ставата. Освен връзки други важни мекотъканни структури са меникусите, които се явяват стабилизатор на ставата и абсорбатор на пиковите натоварвания в коляното. При увреда на горепосочените структури се нарушава функцията на колянната става, затруднява се походката, пациентът е неработоспособен за повече от 30 дни, настъпват ранни артрозни промени в ставата и ранна инвалидизация на пострадалия. Затова е необходимо да се възстанови стабилността на коляното с цел предотвратяване на горепосочените усложнения.

В случая на А., след извършване на ЯМР е установена увреда на предна кръстна връзка, медиален менискус и вътрешна колатерална връзка. Проведено е оперативно лечение, изразяващо се в пластично възстановяване на връзковия апарат, (тъй като предна кръстна връзка не може да бъде зашита се използва трансплантант от собствено сухожилие, което се поставя на мястото на увредената връзка и се прикрепва за костта с резорбируеми винтове). Тази оперативна интервенция е извършена артроскопски (безкръвна операция на колянната става) в „МБАЛ АВИС МЕДИКА“- гр. Плевен. След това пациентът провел курс по физиотерапия и рехабилитация в същото лечебно заведение.

По време на травмата и след това пострадалият чувствал силни болки, невъзможност за самостоятелно придвижване без помощ. Към настоящия момент при извършването на клиничен преглед на А. се установила остатъчна нестабилност на колянната става, умерени болки и невъзможност за активно натоварване - бягане, спорт и др. Вероятно било в бъдеще да се наложи нова оперативна интервенция на колянната става. Възможно било да настъпят ранни артрозни промени в ставата, което да доведе до необходимост от алопластика (поставяне на изкуствена колянна става). В резултата на получените травми в областта на колянната става и последващите оперативни интервенции е било затруднено ежедневното придвижване и обслужване. Невъзможно или силно затруднено било спортуване като бягане, футбол, ходене по неравен терен. Предвид професията на пострадалия, било затруднено изпълнението на немалка част от професионалните му задълж.я. Поради

характера на увредата, извършването на оперативни интервенции не всеки път могат да доведат до пълно възстановяване на колянната става.

Вещото лице е посочило също, че към настоящия момент НЗОК не заплаща медицинските изделия и консумативи на здравно осигурени лица, необходими за извършването на пластичното възстановяване на връзковия апарат на колянната става. Поради тази причина те се заплащат от пациентите. Разходите, описани на стр. 8 от исковата молба били за консумативи и ЯМР и се явявали абсолютно необходими за извършването на операцията за възстановяване на връзковия апарат на лява колянна става.

След преглед на ищеца и приложената медицинска документация се установило, че от момента на травмата до изготвяне на заключението, А. не бил провеждал тестове по физическа пригодност, свързани със заеманата длъжност на старши пожарникар.

Оперативното лечение, свързано с възстановяването на връзковия апарат на колянната става се явявало наложително, тъй като при неизвършването му колянната става остава крайно нестабилна и било невъзможно възстановяване. Това би довело да много ранна и трайна инвалидизация. Връзката с получената травма е неоспорима, тъй като увредата на връзките на колянната става е настъпила по време на травмата. Връзковата увреда на колянната става (скъсване на предна кръстна връзка, увреда на медиална колатерална връзка) не може да бъде лекувана неоперативно и не е възможно възстановяване на увредените структури без извършване на оперативно лечение. Определение за „спешно състояние“ е дадено в Наредба № 3 от 6 октомври 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“, като: „спешно състояние“ е всяка остра или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, изразяваща се в нововъзникнало или в промяна на съществуващо заболяване, увреждане или друго състояние или обстоятелство, а също и усложнение при родилка, застрашаващо здравето и живота на майката и плода, с достатъчна по сила тежест, което може да доведе до смърт или до тежки или необратими морфологични или функционални увреждания на жизненоважни органи и системи, в това число критични нарушения в жизненоважните функции, загуба на функция на орган или на част от тялото, временна или постоянна инвалидизация, ако не се предприемат незабавни медицински действия, целящи физиологична стабилност и/или ефективно дефинитивно лечение на пациента.“

Предвид горепосоченото и при ищеца след възникването на травмата не били налице критични нарушения в жизнено важни органи и нямало пряка опасност за живота му. В случая не било необходимо веднага да се извърши оперативната интервенция за възстановяване на увредените връзки. Необходимо било диагностично уточняване и преценка на вида на операцията, която трябва да бъде извършена. Това можело да се извърши в едномесечен срок след травмата. По спешност крайникът се обездвижва, което и било извършено веднага. □ Механизмът на причиняване на телесната повреда бил индиректен. Стъпването на неравна повърхност (камък), е довело до екстремна промяна в оста на натоварване и усукване на долния крайник, което е довело до увреждане (скъсване) на коленните връзки.

По делото са представени и страница от журнал на Спешно отделение при „МБАЛ-Шумент“ АД, лист за преглед на пациент в КДБ/СО и допълнителен лист, от които е видно, че на 14.04.2019г. Ж. е постъпил в лечебното заведение, с наличие на болки и оток, и невъзможност за самостоятелно придвижване. Следи извършване на изследвания му е поставена диагноза „Contusio gemis sin Haemarthasis“. Представен е и разчет за извършен на 19.09.2019 г. ЯМР в „УМБАП - Канев“ АД-гр.Русе, съгласно който са налични МР данни за руптура на предна кръстна връзка и латералния колатерален лигамент, както и руптура на задния рог на медиалния мениск

Съгласно епикриза то 16.10.2019г., на 10.10.2019г. А. постъпил в МБАЛ „Авис - Медика“ ООД-гр.Плевен, където на 11.10.2019г. му била извършена оперативна интервенция, като болничното му лечение е продължило до 16.10.2019г. Изписан е с окончателна диагноза „Дисторзио генус синистра.РЛКА“. В епикризата е отразено, че постоперативният период е бил нормален, проведена е обезболяваща терапия и антитромбоцна профилактика, дренажите са снети в срок, постоперативните рани са спокойни. Представена е и епикриза от 04.11.2019г., съгласно която в периода 28.10.2019г.-04.11.2019г. А. е постъпил в същото болнично заведение за лечение, включващо рехабилитационни процедури, последици от изкълчване, навяхване и разтягане на долен крайник.

По делото са представени болнични листа, издадени на А. за последователни периоди, за времето от 14.09.2019г.-14.01.2020г., като причина е отразено-„Изкълчване, навяхване и разтягане на външна колатерална става, за времето до 16.11.2019г., а за последващия период-„Травма на няколко структури на коляното.Ст.постоперационен“.

Представени са и болнични листи за времето от 08.05.2022г.-27.05.2022г. и 12.10.2022г.-21.10.2022г., поради общо заболяване, с посочена диагноза „Други първични гонартрози“.

Представена е и фактура №7489/16.10.2019г.21г. и фискални бонове към нея, отразяващи заплащането от ищеца на сумата 1384.80лв. за закупуване на имплант, потребителски такси и татор, както и фактура №0010029079/19.09.2019г. и фискален бон към нея, отразяващи заплащането на сумата 300лв.-МРТ на колянна става.

Видно от платежно нареждане от 01.06.2020г., на ищеца е изплатено парично обезщетение в размер на 6 месечни възнаграждения /в размер на 7146лв./, въз основа на заповед №1983к-750/26.05.2020г., на основание чл.238, ал.1 и ал.5, чл.239, ал.2 от ЗМВР и чл.11, ал.1, р.V на Наредба №8121з-920/2017г. за претърпяно увреждане по повод изпълнение на служебните задълж.я на 14.09.2019г., представляващо „средна телесна повреда“.

Представена е и кадрова справка на А., длъжностна характеристика на заеманата от него длъжност.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи: Излож.те от ищцата фактически обстоятелства, от които произтичат претендираните права и формулирания петитум, дават основание на съда да приеме, че е сезиран с претенции за

заплащане на имуществени и неимуществени вреди с правно основание чл.78, ал.3 вр. с ал.1 от ЗДС/претендира се заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени и имуществени вреди от трудова злополука от държавен служител над изплатеното обезщетение по чл.238 от ЗМВР/.

Съдът намира за неоснователно възраж.ето на ответната страна, че доколкото А. имал качеството на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, то недопустимо било заявената претенция да се разгледа на плоскостта на по - общата хипотеза, предвидена в чл. 78 от ЗДС, тъй като законодателят бил уредил безвиновна отговорност на администрацията за причинени имуществени и неимуществени вреди, предвидена в ЗМВР до размера посочен в чл. 238, ал.1 ЗМВР и изключвала деликтната отговорност.

По въпроса дали държавен служител по ЗМВР, получил обезщетение по чл.238 от ЗМВР, може да претендира обезщетение за неимуществени вреди по реда на чл.78 ЗДСЛ има трайно установено практика на ВКС. /определение №50693/04.10.2022г. по гр.д.№1405/2022г., определение №829 от 01.12.2020 г. по гр.дело №2673/2020г., III г.о. и посочените в него решения по чл.290 ГПК./, съгласно която ако обективната отговорност по ЗМВР е нормативно лимитирана, на практика би се стеснило неоправдано преследвания с въвеждането на текста ефект - да предостави бърза и облекчена процедура за получаване на обезщетение в предварително определен размер при определени предпоставки на определена категория държавни служители с оглед условията и повишените рискове, при които полагат своя труд - и би поставило в по-неблагоприятно полож.е държавните служители по ЗМВР в сравнение с останалите държавни служители, чийто статут е уреден в общия закон – ЗДС, без тази разлика да е обоснована, т.е. да преследва правомерна цел и да е налице пропорционалност между преследваната цел и използваните средства-в това число с оглед изискванията на чл.14 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи вр. с чл.1 от Протокол 1 ЕКЗПЧОС. Правото да се получи обезщетение за увреждане на здравето или живота на служител при или по повод изпълнение на трудовата функция има икономическа стойност, съставлява “актив” и представлява “притежание” по смисъла на чл.1 от Протокол 1 от ЕКЗПЧОС. Поради това и дискриминация във връзка с него, съгласно чл.14 ЕКЗПЧОС, е забранена/практика в аналогичен смисъл –решение №.376/11.05.10 по г.д.№.1188/09, IVг.о., решение №.141/29.04.09 по гр.д.№.347/2008г., IIг.о., решение №412/30.07.2010г. по гр.д.№.1349/2009, IVг.о./.

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест, ищецът следва да установи наличието, в кумулативна даденост на следните предпоставки: съществувало служебно правоотношение между ищеца и ответника, че е заемал длъжността „младши експерт и командир на екип в група „Пожарогасителна и спасителна дейност“ на Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Шумен“, увреждане на здравето му/твърдяното телесно увреждане/, в резултат на трудовата злополука, наличие на причинна връзка между увреждането на здравето вследствие на трудовата злополука и неработоспособността и наличието на претърпени вреди-имуществени или неимуществени.

Съгласно показанията на свид.Д.Д./съжителка на ищеца/, след операцията А. се придвижвал с патерици и тя тръбвало да му помага при подготовка на тоалета-къпане, обличане. Последният близо два месеца се придвижвал с помощта на две патерици, а 4-5м.-с една патерица. И сега кракът му се подува и имал проблеми с подходката, не можел да кляка. Вземал обезболяващи. Преди ходел на фитнес, а сега не можел. След инцидента станал по-сприхав, по-изнервен. Свид.Н.Н./съсед/ сочи, че обикновено съседите се събирали отзад в барче зад блока, но след инцидента ищецът се отдръпнал и спрял да идва при тях. Канели го, но той не желал. Заявявал, че го боли крака. Преди ходел с патерици, а сега не, но и досега куцукал.

Свид.Кр.Колев/началник районна служба пожарна безопасност и защита на населението-гр.Шумен/ сочи, че след инцидента ищецът излязъл в болнични и се върнал по негови спомени през м.март 2020г.. Не му бил споделял, че има затруднения след инцидента. Не бил споделял и на другите колеги, че не може да се придвижва или е затруднен. Не му бил споделял за психическо неудобство и не бил чувал да се е оплаква на някой друг.

Свид.М.Ш./колега, пряк началник на ищеца към датата на инцидента/ твърди, че след случилото се, от А. разбрал, че му предстояли операции, интервенции. Когато носил болничните си листи му се оплаквал, че имал болки. След като А. се завърнал на работа не му се бил оплаквал. Не бил забелязал промяна в психическото му състояние. Соци, че и преди инцидента ищецът му се оплаквал здравословно и не бил от най-активните служители-избягвал занятия при които имало тежка физическа работа. След инцидента се държал нормално, не му споделил да има никакви затруднения. Свид.М.Ж./колега/ заявява, че след като се върнал на работа А. продължавал да работи и до днес.. Не бил идвал да му каже, че не може да работи, движел се нормално и си работел, което означавало че е в добро физическо състояние. Жена му продавала зеленчуци и бил виждал ищецът да ѝ помага да прибира зарзавата. Сега, когато ищецат се преместил, го виждал по-рядко, но бил в добро здравословно състояние.

При така установеното фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи.

В настоящия случай безспорно е установено, че Ж. Д. А. е бил в служебно правоотношение с ответника. Установено е и че същият е претърпял увреждане вследствие на трудова злополука, настъпила на 14.09.2019г., установена с разпореждане №76 от 17.09.2019г. на НОИ, ТП-Шумен/. В резултат на тази злополука А. е получил травматично увреждане, което е пряка и непосредствена последица от същата.

В този смисъл и неоснователно се явява твърдението на ответната страна, че от прилож.те доказателства не се установявало увреждането да е при или по повод изпълнение на трудовата функция и че не били налице преки очевидци на действията на ищеца при стъпването на камък. Злополуката е призната за трудова по надлежния ред - с разпореждане №76 от 17.09.2019г. на НОИ, ТП-Шумен, като констатациите в акта не са оборени по надлежния ред.

Или налице са всички елементи на фактическия състав на чл.76 от ЗДС, поради което следва да бъде ангажирана отговорността на ответника за обезвреда.

При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, на основание чл. 52 от ЗЗД по справедливост следва да се вземат предвид вида и естеството на причинените здравословни увреждания, претърпените от ищеца болки и страдания, продължителността на оздравителния процес, ежедневните житейски неудобства и лишения, налож. по време на оздравително - възстановителния процес.

Съобразявайки представената по делото медицинска документация и заключението на назначената съдебно-медицинска експертиза, неоспорено от страните, в резултат на травмата на лява колянна става, са предизвикани следните увреди у ищеца: Оток и хемартроза (наличие на кръв в ставата); Увреда на следните мекотъканни структури: 1.Разкъсване на ставна капсула; 2.Скъсване на предна кръстна връзка; 3 Скъсване на вътрешна колатерална връзка на коляното; 4. Скъсване на вътрешен менискус на лява колянна става, като при увреда на горепосочените структури се нарушава функцията на колянната става, затруднява се походката и лицето е неработоспособно за повече от 30 дни, настъпват ранни артрозни промени в ставата и ранна инвалидизация на пострадалия. При А. било проведено оперативно лечение, изразяващо се в пластично възстановяване на връзковия апарат, което било извършено артроскопски /безкръвна операция на колянната става/, след което бил проведен курс по физиотерапия и рехабилитация. По време на травмата и след това А. чувствал силни болки, невъзможност за самостоятелно придвижване без помощ, като към настоящия момент при А. се наблюдавали малки белези в областта на лява колянна става от извършените оперативни интервенции, леко изразен оток, била установена остатъчна нестабилност на колянната става/която се изразява с нестабилна походка и затруднение при натоварване/, умерени болки и невъзможност за активно натоварване - бягане, спорт и др.; в дългосрочен план, ако нестабилността на коляното се увеличи било възможно да се наложи втора операция; възможно било да настъпят ранни артрозни промени в ставата, което да доведе до необходимост от алопластика (поставяне на изкуствена колянна става). В резултата на получените травми в областта на колянната става и последващите оперативни интервенции е било затруднено ежедневното придвижване и обслужване. Невъзможно или силно затруднено било спортуване като бягане, футбол, ходене по неравен терен. В предвид професията на пострадалия е затруднено изпълнението на немалка част от професионалните му задълж.я. Оперативното лечение, свързано с възстановяването на връзковия апарат на колянната става се явявало наложително, тъй като при неизвършването му колянната става оставала крайно нестабилна и е невъзможно възстановяване. Това би довело да много ранна и трайна инвалидизация. Връзката с получената травма е неоспорима, тъй като увредата на връзките на колянната става е настъпила по време на травмата. Стъпването на неравна повърхност (камък), е довело до екстремна промяна в оста на натоварване и усукване на долния крайник, което е довело до увреждане (скъсване) на коленните връзки.

Така отчитайки целия комплекс от обстоятелства: естеството на травматичните увреждания, периода, през който ищецът е търпял физически болки и страдания от травматичното увреждане- по време на травмата и след това, включително и след

оперативната интервенция, А. чувствал силни болки, като изпитвал умерени болки и дискомфорт и към датата на изготвяне на заключението; продължавал да приема болкоуспокояващи медикаменти, вида на назначената му терапия-претърпял е оперативно лечение, изразяващо се в пластично възстановяване на връзковия апарат и след това рехабилитация; нормалния постоперативен период/ищецът бил изписан без медицински риск с добре зарастваща рана/, продължителността на лечението - бил временно нетрудоспособен за период от четири месеца/това е периодът за който са му издадени болнични листи поради временна неработоспособност/, неудобствата и ограниченията , които е търпял във връзка със затрудненото му ежедневното придвижване и обслужване продължителен период от време; и към момента на изготвяне на СМЕ е установена остатъчна нестабилност на колянната става, която се изразява с нестабилна походка и затруднение при натоварване, невъзможност за активно спортуване, обуславяща възможността в дългосрочен план/ при увеличаване нестабилността на коляното/ да се наложи втора операция; възможно било да настъпят ранни артрозни промени в ставата, което да доведе до необходимост от алопластика, касае за мъж в активна възраст, който към датата на инцидента е бил на 52 години , съдът намира, че на ищеца следва да се присъди обезщетение в размер на 17 000лв., като същият съответства на установения в чл.52 ЗЗД принцип за справедливо обезщетяване на неимуществените вреди. От същото следва да бъде приспаднато полученото от ищеца обезщетение на основание чл.238 от ЗМВР в размер на 7146лв., или следващата се от ответната страна сума е в размер на 9854лв., която следва да се присъди ведно със законната лихва, считано от датата на увредата-14.09.2019г. до окончателното ѝ изплащане. В останалата част, до пълния предявен размер от 60 000лв., претенцията за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди се явява неоснователна и недоказана и следва да бъде отхвърлена. Ищцовата страна не е ангажирала каквито и да е доказателства досежно излож.те в исковата молба твърдения за получена тежка и остра психотравма, че се затворил се в себе си, изпитвал постоянно чувство на страх, тревожност, безпокойство, загубил апетита си, страдал от безсъние, стряскане, кошмари, трудно се концентрирал, станал разсеян, раздразнителен и самовглъбен. Съгласно показанията на свид.Д.Д./съжителка на ищеца/, след инцидента А. станал по-сприхав, по-изнервен/което е напълно нормално с оглед интензитета на търпените болки/, а съгласно показанията на свид.Н./съсед/- се отдръпнал и спрял да идва при тях, но сочи, че причина за това са изпитвани от последния болки. Сочените показания не налагат извод за тежка и остра психотравма и ищеца. Липсва и касквата и да е медицинска документация в тази насока. Напротив, от показанията на свидетелите, колеги на ищеца, се установи, че същият след завръщането си на работа не е споделял за каквито и да е здравословни или психични проблеми.

Не се установи и същият да се е чувствал некомфортно, тъй като причинените травми го поставили в невъзможност да работи и се издържа. Видно от представеното удостоверение от НОИ, ТД-Шумен, А. в периода след инцидента е получавал обезщетение за временна неработоспособност.

Не би могло да се приеме становището на ответната страна, че установеното травматично увреждане на ищеца представлявало обикновено неудобство, което житейски отнесено се явявало преходно и съпровождало различни явления в живота, но не представлявало неимуществена вреда.

Неоснователно се явява и възраЖ.ето на ответната страна, че, наличието на оперативно лечение един месец след злополуката не обосновавала наличието на пряка причинно - следствена връзка между търпените болките и страдания и увреждането.

Вещото лице по назначената СМЕ е категорично, че връзковата увреда на колянната става не може да бъде лекувана неоперативно и не е възможно възстановяване на увредените структури без извършване на оперативно лечение. Обстоятелството, че същата е осъществена месец след интервенцията не може да обоснове извод за липса на причинно следствена връзка между увреждането и търпените болки и страдания, доколкото е било необходимо време за диагностично уточняване и преценка на вида на операцията, която трябва да бъде извършена, спадане на отока, а това можело да се осъществи в едномесечен срок след травмата.

Що се касае до придружаващите заболявания на ищеца, то видно от обясненията на вещото лице в съдебно заседание, не се установява същите да са в причинно-следствена връзка с процесното травматично увреждане, чието обезщетяване се претендира.. Вещото лице е категорично, че стъпването на неравна повърхност/ а не гонартроза/, е довело до екстремна промяна в оста на натоварване и усукване на долния крайник, което е довело до увреждане на коленните връзки у ищеца, наложило сочените оперативна и рехабилитационна терапия и търпяните във връзка с тях болки и страдания.

Ответната страна е депозирала възраЖ.е за съпричиняване на злополуката от страна на А.- била проявена небрежност - злополуката се е случила в тъмната част на денонощието около 04.00ч., в гориста местност, след приключване на пожарогасителни действия на неосветен участък, при рисково поведение на ищеца с проявата на съзнателен избор за пътя и начина на преминаване към местостоянката, а съгласно специфичната длъжностна характеристика на служителя, в сила към 14.09.2019г., същият следвало за изпълнение на служебните си задълЖ.я да познава особеностите и оперативната обстановка на гасителния район, техническите и технологичните характеристики на пожароопасните обекти при повишена отговорност и спазване на правилата за безопасност с оглед на заеманата длъжност „командир на екип“.

При трудова злополука, отговорността на работодателя може да се намали само когато пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност, т.е. проявил е липса на елементарно старание и внимание, пренебрегвайки основни правила за безопасност - когато не е положил грижа, каквато и най-небрежният не би положил при същите обстоятелства. Или, небрежността ще е груба, когато работникът е съзнавал, предвиждал настъпването на вредоносните последици, но е мислел да ги предотврати. При тази хипотеза, отговорността може да се намали, но не и изцяло да отпадне, като следва да се съобрази обективното съотношение на приноса на пострадалия в настъпването на

вредата.

В случая работодателят, при условията на пълно и главно доказване, следва да установи не само, че служителят е допуснал нарушение на правилата на безопасност на труда, но че е извършвал работата при липса на елементарно старание и внимание, и пренебрегване на основни правила за безопасност. Такова доказване в настоящото производство не бе проведено.

Не се ангажираха доказателства, от които да се установи, че с поведението си по време на злополуката, ищецът е допуснал такова нарушение, че да е допринесъл за настъпването на злополуката. Злополуката е станала в тъмната част на денонощието, непосредствено след гасене на пожар, в гористта местност, поради което изборът на път към местотоянката /както бе посочено по-горе местността е гориста/ не би могло да се приеме за рисково поведение на ищеца, обосноваващо извод, че същият е допуснал груба небрежност. Именно естеството на работата му, през време на която е станала трудовата злополука, е наложило същият да бъде командирован и да извършва задълж.ята си в тъмната част на денонощието в пресечен горски терен. Не се доказва ищецът да се е движел по несъобразен с терена и времето начин/да е бягал, гледал встрани и пр./. Не отговаря на истината твърдението на ответната страна, че в обяснения вх.№873в-640/16.09.2019г. ищецът сам признал, че не е гледал къде стъпва. В сочените обяснения А. е посочил, че е стъпил на камък, който не е видял, което, с оглед конкретната обстановка/местност, тъмна част от денонощието/, не би могло да се приеме за небрежност.

Видно от отразеното в самия протокол за разследване на трудова злополука от 16.09.2019г., липсват допуснати нарушения на нормативни актове, няма лица допуснали нарушение, няма отклонения от нормалните действия и условия.

По отношение на претенциите за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от гореописаната трудова злополука, видно от представените фактури и фискални бонове, че за закупуването на медицински изделия, услуги и потребителска такса за болничен престой, ищецът е заплатил на 16.10.2019г. сумата 1384.80лв. и на 19.09.2019г.-сумата 300лв.. Съгласно заключението на СМЕ, същите се явяват необходими за проведеното му лечение. Предвид това и преките имуществени вреди за ищеца, изразяващи се в претърпени загуби, които са в причинна връзка с настъпилата злополука и за които работодателят отговаря са в размер на сумата общо от 1684.80лв., която следва да се изплати, ведно със законната лихва считано от датата на извършване на съответния разход/16.10.2019г., съответно 19.09.2019г./. Извън преклузивния срок ответната страна е депозирала възраж.я, че ищецът в рамките на служебното си отношение е имал обективната възможност да извърши лечението си напълно безплатно в МВР болница, МИ-София, съответно ТМР/ЯМР/ се заплащал от НЗОК, поради което настоящата инстанция не дължи произнасяне по същите. Само за пълнота следва да се посочи, че право, а не задълж.е за служителите на МВР е да провеждат лечението си в сочената болница, а и съгласно заключението на вещото лице, НЗОК не заплаща медицинските изделия и консумативи на здравно осигурени лица, необходими за извършването на пластичното възстановяване на

връзковия апарат на колянната става. Действително, съществува механизъм за заплащане на ЯМР от НЗОК, но броят на направените и заплатени от касата изследвания е ограничен в рамките на година, като сдобиването с разрешение за извършване на ЯМР по НЗОК е сложна и отнемаща време процедура/няма изрично посочен срок за даване на разрешение за извършване на изследването от директора на РЗОК, което може да отнеме и месеци/, което е неприемливо с оглед необходимостта от установяване точно травматичното увреждане на ищеца в случая.

Съгласно ЗА, адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица, като в случай че в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, той има право на адвокатско възнаграждение, като в този случай съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. Предвид това и с оглед уважената част на претенциите, дружеството-ответник следва да заплати на процесуалният представител на А. възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 1363.55лв., което е съобразено с разпоредбата на чл.7, от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения и фактическата и правна сложност на делото.

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.6 от ГПК, ответната страна следва да заплати и вместо освободената от заплащането на държавна такса страна, държавна такса в размер на 461.55лв..

На основание чл.78 от ГПК, ищецът следва да заплати на ответната страна деловодни разноски, съобразно отхвърлената част от претенциите в размер на 445.96лв./дължимият размер на юрисконсултско възнаграждение в размер на 360лв., определено съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съобразно отхвърлената част от претенциите/292.66лв./ и 153.30лв. разноски за СМЕ/.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението-Шумен, ул.“....., ст.юрисконсулт С.П., да заплати на Ж. Д. А. с ЕГН***** от гр.Ш..., действащ чрез процесуалния представител адв.Н.Д. при ШАК, грС....., на основание чл.78, ал.1 от ЗДС, обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 9854лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 14.09.2019г. до окончателното ѝ изплащане и претърпени имуществени вреди в размер 1684.80лв., от които сумата 1 384,80лв., ведно със законната лихва, считано от 16.10.2019г. и сумата 300лв., ведно със законната лихва, считано от 19.09.2019г., до окончателното им изплащане, вследствие претърпяна на 14.09.2019г. трудова злополука, извън платеното по чл.238 от ЗМВР обезщетение, като отхвърля претенцията за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в останалата ѝ част-за горницата над 9854лв. до пълния предявен размер от 60000лв..

ОСЪЖДА Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“-Шумен да заплати на адв. Н. Н. Д. при ШАК, на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗА сумата 1363.55лв.-адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Ж. Д. А. да заплати на Регионална дирекция пожарна безопасност и защита на населението-Шумен деловодни разноски в размер на 445.96лв .

ОСЪЖДА Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- Шумен да заплати по сметка на ШОС държавна такса в размер на 461.55лв., на основание чл.78, ал.6 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____